

“VATAN — ONAMDEK AZIZ, TUPROG‘IDEK MUQADDAS”

Panjiyeva Muxlisa Sayfulla qizi

Termiz davlat universiteti Fizika-matematika fakulteti

Matematika ta’lim yo’nalishi 1-bosqich talabasi

ANNOTATSIYA: Ushbu maqolada inson hayotidagi eng muqaddas ikki tushuncha - Ona va Vatan o’rtasidagi ruhiy yaqinlik tahlil qilinadi. Muallif “Nega Vatan onaga qiyoslanadi?” degan savolga javob izlar ekan, ona mehri bilan yurt tuprog‘i o’rtasidagi o’xshashliklarni hayotiy misollar orqali yoritib beradi. Maqolada vatanparvarlik tuyg‘usi shunchaki dabdabali gap emas, balki onaga bo’lgan cheksiz ehtirom va sadoqatning uzviy davomi ekanligi asoslab berilgan. Shuningdek, maqolada yurt tuprog‘ining muqaddasligi, kindik qoni to’kilgan maskanning inson ruhiyatiga ta’siri hamda vatanni sevish imonning bir bo’lagi ekanligi ta’kidlanadi. Mazkur ish kitobxonda vatanparvarlik tuyg‘usini uyg‘otish bilan birga, har bir qarich tuproqni ona kabi ardoqlashga chorlaydi.

KALIT SO‘ZLAR: *Vatan, ona mehri, muqaddas tuproq, sadoqat, vatanparvarlik, ona bag‘ri, ma’naviy qadriyatlar, o‘zlikni anglash, kindik qoni, yurt ishq, milliy g‘urur.*

Insoniyat uchun bu yorug‘ olamda ikki buyuk va muqaddas panoh bor: Biri-bizni oq sut berib voyaga yetkazgan Onamiz, ikkinchisi-kindik qonimiz to’kilib, bizni bag‘rida asragan Vatanimizdir. Biz yurtni bejizga “Ona Vatan” deb atamaymiz. Zero, onaning tafti qanchalik issiq va beg‘ubor bo’lsa, ona tuproqning har bir zarrasi ham shunchalik azizdir.

Vatan-bu onamizning izlari qolgan, har bir maysasi bobolarimiz nafasi bilan hayot topgan muqaddas zamin. Onasini e’zozlagan inson yurt qadrini anglaganidek, vatanini ardoqlagan odam o’z onasining sutini oqlagan bo’ladi. Shu ikki ajralmas tuyg‘uning mohiyatini va nima uchun yurt tuprog‘ini ona kabi muqaddas bilishimiz kerakligini tahlil qilamiz.

Nega go’dak yiqilsa, darrov onasini chaqiradi? Chunki ona — dunyodagi eng xavfsiz va ishonchli qo’rg‘ondir. Inson ulg‘ayib, katta hayotning murakkab

bo‘ronlariga, kutilmagan zarbalariga duch kelganida ham, ruhan o‘zini Vatan bag‘rida xuddi ona quchog‘idagidek xotirjam va himoyalangan his qiladi. Onaning oq suti vujudimizga qanday quvvat bersa, Vatan tuprog‘idan uning ne‘matlar, biz ichgan zilol suvlar ham bizni shunday boqadi va ulg‘aytiradi. Ona o‘z farzandini qanday bo‘lmasin, barcha kamchiliklari bilan sevgani kabi, Vatan ham o‘z farzandlarini boy yoki kambag‘alga ajratmasdan, birdek o‘z bag‘riga oladi. Bu uyg‘unlik shunchalik mustahkamki, hattoki tilimizda ham “Ona tili”, “Ona Vatan”, “Ona yer” iboralari bir ildizga borib taqaladi. Bu tushunchalar insonning dunyoqarashini shakllantiruvchi poydevordir. Vatanni sevish — bu shunchaki chegarani qo‘riqlash emas, balki onamizdek aziz bo‘lgan urf-odatlarimiz va tuprog‘imizni qadrlashdir.

Vatan tuprog‘ini muqaddas qiladigan narsa shunchaki mineral moddalar emas, balki unda yashiringan tarixiy xotira va ajdodlarimizning muqaddas xokidir. Biz bugun bosib turgan har bir qarich yerda onalarimizning alla sadosi, ota-bobolarimizning peshona teri, yurt ozodligi yo‘lida qurbon bo‘lgan yigitlarning jasorati yashiringan. “Vatan - ostonadan boshlanadi” degan naqlning zamirida ulkan hikmat bor. Har bir hovlidagi rayhon hidi, tong saharda onamiz yopgan issiq nonning ifori — bularning barchasi bizni vatanparvarlikka o‘rgatuvchi ilk va eng muhim darslardir. Tuproq - insonning yaralish asosi va oxirgi manzili. Shuning uchun ham xalqimiz “Tuproq‘ingni ko‘zga surt” deb bejiz aytmaydi. Tuproqni onadek aziz bilish - bu o‘z o‘tmishini tanish va milliy g‘ururini saqlash deganidir. Dunyoning eng go‘zal go‘shalarida yursa ham, inson baribir o‘z hovlisidagi bir hovuch tuproqni sog‘inadi. Chunki bu tuproqda uning bolaligi, onasining ovozi va o‘zligining hidi bor. Zero, har bir inson o‘z vujudida o‘sha tuproqning quvvatini, o‘sha suvning pokligini olib yuradi.

Ona oldidagi farzandlik burchi nima bo‘lsa, Vatan oldidagi burch ham aynan o‘shadir. Onaning sutini oqlash - faqat unga moddiy yordam berish emas, balki u bergan tarbiyani, u ardoqlagan yurtni ko‘z qorachig‘idek asrashdir. Chinakam vatanparvar inson yurtini xuddi o‘z onasini yomon ko‘zlardan himoya qilgandek himoya qiladi. Tarixga nazar tashlasak, barcha buyuk sarkardalar va olimlar Vatanga bo‘lgan muhabbatni onaga bo‘lgan ehtirom bilan bog‘lashgan. Vatanga xiyonat qilgan kishi, mohiyatan o‘z onasining oq sutidan tongan hisoblanadi. Musofirlikda yurgan insonning ko‘ziga ona tuprog‘i onasining diydoridek shirin ko‘rinishi ham bejiz emas. Bu ilohiy sog‘inch insonni hamisha asllikka, ildizlariga qaytarib turadi. Ona va Vatan - bu inson sotib ololmaydigan, almashtirib bo‘lmaydigan yagona haqiqatlardir. Inson

qayerda bo'lmasin, ona duosi va Vatan mehri uning qalbida mayoq kabi nur sohib turadi.

Ma'naviy kamolotning eng yuksak cho'qqisi - bu o'z yurtini ona kabi beg'araz sevish va uning har bir zarra tuprog'ini muqaddas bilib, boshiga toj qilishdir. Vatan bizga ajdodlardan qolgan va avlodlarga butun holda yetkazilishi kerak bo'lgan eng buyuk omonatdir. Uni asrash onamizning or-nomusini asrash bilan barobardir. Toki tomirimizda qonimiz oqar ekan, ona tuproq biz uchun muqaddas maskan, ona vatan esa hamisha qalbimizdagi daxlsiz qo'rg'on bo'lib qoladi. Bizning vazifamiz - shu muqaddas tuproqni kelajak avlodga yanada gullab-yashnagan holda topshirishdir. Zero, Vatanni onadek sevish - bu nafaqat burch, balki eng oliy baxtdir. Inson faqat o'z vatanida haqiqiy qadr-qimmatini topadi, xuddi farzand o'z onasining bag'rida dunyodagi eng baxtli zot bo'lganidek. Shunday ekan, har birimiz ushbu muqaddas tuproqni e'zozlashni, uning ravnaqi yo'lida bor kuch va g'ayratimizni safarbar etishni o'zimizning eng muqaddas qarzimiz deb bilmog'imiz lozim.

Xulosa qilib aytganda, Vatan va Ona - inson hayotini mazmun bilan to'ldiruvchi eng buyuk qadriyatlardir. Biz Vatanni onaga o'xshatganimizda, uning naqadar yaqin va jondan azizligini his qilamiz. Onamiz bizni qanday mehr bilan o'stirgan bo'lsa, Vatan ham bizni o'z tuprog'i va suvi bilan shunday voyaga yetkazadi. Vatanni sevish - bu shunchaki balandparvoz gaplar emas, balki onamizni qanday asrasak, yurtimizni ham shunday e'zozlash demakdir. Onaning duosi va Vatan tuprog'ining muqaddasligi har birimiz uchun umr yo'limizni yorituvchi nurdir. Agar har birimiz yurtimizni o'z onamizdek qadrlasak, uni har qanday balolardan asragan bo'lamiz. Zero, onasi aziz insonning vatani hamisha tinch va obod bo'lib qolaveradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. **Ziyouz.uz portali** : <http://ziyouz.uz/ozbek-nasri/>
2. **O'zbekiston Milliy ensiklopediyasi** (Vatan tushunchasining ilmiy ta'rifi uchun):<https://qomus.info/encyclopedia/cat/v/> — “Vatan” bo'limi.
3. **Yangi O'zbekiston gazetasi** (Ma'naviyat va vatanparvarlik haqidagi zamonaviy maqolalar):<https://yuz.uz/news/vatan-muqaddas-uni-asrash-sharafli-burch>
4. **Mirziyoyev Sh.M.** “Yangi O'zbekiston strategiyasi”. – Toshkent: “O'zbekiston” nashriyoti, 2021-yil. (*Yurt taraqqiyoti va vatanparvarlik haqida*).

5. **Abdulla Oripov.** “Yurtim shamoli” (She’rlar to’plami). – Toshkent: “Sharq” nashriyoti, 2015-yil. (*Vatanni onaga qiyoslovchi o'tli she'rlar manbasi*).
6. **O‘tkir Hoshimov.** “Dunyoning ishlari”. – Toshkent: “Sharq”, 2014. (*Ona siymosi va uning muqaddasligi haqidagi eng sara asar*).